

Skatteministeriet

15. marts 2021
J.nr. 2021 - 2358

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 322 af 19. februar 2021 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rune Lund (EL).

Morten Bødskov

/ Uffe Mikkelsen

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, hvad provenuet vil være ved at genindføre udligningsskatten på store pensionsudbetalinger ved kombinationer af henholdsvis en sats på 3 pct. og 6 pct. og et bundfradrag på henholdsvis 300.000 kr. og 500.000 kr.? Provenuet bedes opgjort i umiddelbar virkning, efter tilbageløb og efter tilbageløb og adfærd. Dette bedes opgjort for alle årene 2021-2025 og i varig virkning. Der bedes her anvendt 2021-niveau og faste 2021-priser. Ministeren bedes endvidere opgøre virkningen på råderummet i 2021-priser og opgøre fordelingsvirkningen ved skatteændringerne opgjort som virkningen på disponibel indkomst i kroner og øre og i procent af disponibel indkomst opdelt for 10 indkomstdeciler. For den 10. indkomstdecil bedes også opdelt på percentiler. Endeligt bedes ministeren oplyse skatteændringens virkning på Gini-koefficienten for samtlige modeller.

Svar

Som led i 2009-skattereformen blev der fra 2011 indført en udligningsskat på store pensionsudbetalinger. Udligningsskatten skal ses i lyset af, at 2009-skattereformens afskaffelse af mellemskatten og reduktion af bundskattesatsen medførte en nedsættelse af den højeste marginalskat, herunder også for udbetalinger af eksisterende opsparing, der var fradraget med højere marginalskat.

Udligningsskatten var midlertidig og skulle oprindeligt opkræves fra 2011 til 2019. Fra 2011 til 2014 var satsen på 6 pct. Fra og med 2015 blev udligningsskatten udfaset med 1 pct.-point årligt. Udligningsskatten skulle dermed helt bortfalde i 2020. Udfasningsprofilen var fastsat under hensyntagen til, at udligningsskatten så vidt muligt skulle pålægges opsparing foretaget før 2009-skattereformen, og så vidt muligt ikke opsparing foretaget efter 2009-skattereformen. Som led i Aftale om finanslovsloven for 2018 blev udligningsskatten afskaffet allerede fra 2018.

Udligningsskatten blev betalt af samtlige pensionsudbetalinger (inkl. folkepension), der oversteg et bundfradrag på 424.200 kr. (2021-niveau). For ægtefæller var der overførselsret af en del af et eventuelt uudnyttet bundfradrag. Udnyttede den ene ægtefælle ikke sit bundfradrag, kunne der overføres et beløb op til 141.500 kr. af bundfradraget til den anden ægtefælle, svarende til ca. 1/3 af bundfradraget.

Det skønnes, at en permanent udligningsskattesats på 3 pct., en udligningsskattegrænse på 300.000 kr. og et maksimalt uudnyttet bundfradrag til overførsel mellem ægtefæller på 100.000 kr. (1/3 af bundfradraget) vil medføre et årligt merprovenu på ca. 390 mio. kr. i 2025 målt i umiddelbar virkning og ca. 300 mio. kr. efter tilbageløb, *jf. tabel 1*, der også viser provenuvirkningen for de øvrige kombinationer af sats og bundfradrag.

En permanent udligningsskat på store pensionsudbetalinger øger den effektive beskatning af pensionsopsparing. Det vil medføre porteføljeomlægninger fra pensionsordninger til fri formue. I beregningerne ses der bort fra sådanne porteføljeomlægninger og mulige virkninger på den samlede opsparing. Der ses også bort fra den fortsatte modning af pensionsystemet, hvilket indebærer, at virkningen i 2025 også svarer til den varige virkning.

Der er stor usikkerhed forbundet med at skønne over adfærdsvirkningerne af en permanent udligningsskat. Da Skattekommissionen i 2009 foreslog en permanent udligningsskat, blev det lagt til grund, at arbejdsudbudseffekten ved udligningsskatten svarer ”til effekten af en forøgelse af topskattesatsen for de berørte personer”. Da forslaget også berørte den bestående pensionsformue, anvendtes imidlertid ”en lidt lavere selvfinansieringsgrad”. Anvendes på den baggrund en selvfinansieringsgrad på fx 25 pct., udgør merprovenuet efter tilbageløb og adfærd ca. 230 mio. kr. i 2025 ved en permanent udligningsskattesats på 3 pct. og en udligningsskattegrænse på 300.000 kr.

Tabel 1. Provenumæssige konsekvenser ved en permanent udligningsskat fra 2021

Mio. kr. (2021-niveau)	2021	2022	2023	2024	2025	Varigt
<i>3 pct. og grænse 300.000 kr.</i>						
Umiddelbart merprovenu	420	410	400	400	390	390
Merprovenu efter tilbageløb	320	320	310	310	300	300
Merprovenu efter tilbageløb og adfærd	240	240	230	230	230	230
<i>3 pct. og grænse 500.000 kr.</i>						
Umiddelbart merprovenu	110	110	100	100	100	100
Merprovenu efter tilbageløb	80	80	80	80	80	80
Merprovenu efter tilbageløb og adfærd	60	60	60	60	60	60
<i>6 pct. og grænse 300.000 kr.</i>						
Umiddelbart merprovenu	840	830	810	800	780	780
Merprovenu efter tilbageløb	650	640	620	610	600	600
Merprovenu efter tilbageløb og adfærd	490	480	470	460	450	450
<i>6 pct. og grænse 500.000 kr.</i>						
Umiddelbart merprovenu	210	210	210	200	200	200
Merprovenu efter tilbageløb	160	160	160	160	150	150
Merprovenu efter tilbageløb og adfærd	120	120	120	120	110	110

Anm.: Det maksimalt uudnyttede bundfradrag til overførsel mellem ægtefæller udgør 1/3 af bundfradraget. Forudsat en selvfinansieringsgrad på 25 pct.

Kilde: Skatteministeriets beregninger på lovmodellen på en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen. Data fra 2017 fremskrevet til 2021-niveau med forudsætningerne i *Økonomisk Redegørelse*, august 2020.

Det er forudsat, at virkningen på det finanspolitiske råderum for de enkelte år svarer til virkningen efter tilbageløb og adfærd for disse år. Den varige virkning efter tilbageløb og adfærd svarer til påvirkningen af den finanspolitiske holdbarhed.

En udligningsskattesats på 3 pct. og en udligningsskattegrænse på 300.000 kr. skønnes at reducere den gennemsnitlige disponible indkomst for personer i 10. indkomstdecil med ca. 500 kr., svarende til en reduktion på ca. 0,1 pct. af den disponible indkomst. Den disponible indkomst for personer i den 100. percentil skønnes at blive reduceret med 1.600 kr., svarende til ca. 0,1 pct. af den disponible indkomst, *jf. tabel 2*. Gini-koefficienten skønnes at blive reduceret med ca. 0,02 pct.-point.

Tabel 2. Ændring i disponibel indkomst ved en permanent udligningsskat ved forskellige kombinationer af skattesats og udligningsskattegrænse

	3 pct.				6 pct.			
	300.000 kr.		500.000 kr.		300.000 kr.		500.000 kr.	
<i>Decil</i>	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>
1.	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2.	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
3.	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
4.	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
5.	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
6.	0	0,0	0	0,0	-100	0,0	0	0,0
7.	-100	0,0	0	0,0	-100	0,0	0	0,0
8.	-100	0,0	0	0,0	-200	-0,1	0	0,0
9.	-200	0,0	0	0,0	-400	-0,1	0	0,0
10.	-500	-0,1	-200	0,0	-1.000	-0,2	-400	-0,1
Alle	-100	0,0	0	0,0	-200	-0,1	0	0,0
<i>Percentil</i>	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>	<i>kr.</i>	<i>pct.</i>
91.	-200	-0,1	0	0,0	-400	-0,1	0	0,0
92.	-200	-0,1	0	0,0	-400	-0,1	0	0,0
93.	-200	-0,1	0	0,0	-400	-0,1	-100	0,0
94.	-300	-0,1	0	0,0	-500	-0,2	-100	0,0
95.	-300	-0,1	0	0,0	-500	-0,1	-100	0,0
96.	-300	-0,1	-100	0,0	-600	-0,1	-100	0,0
97.	-500	-0,1	-100	0,0	-900	-0,2	-300	0,0
98.	-600	-0,1	-200	0,0	-1.200	-0,2	-400	-0,1
99.	-700	-0,1	-300	-0,1	-1.500	-0,2	-600	-0,1
100.	-1.600	-0,1	-1.000	-0,1	-3.100	-0,2	-2.100	-0,1
91.-100.	-500	-0,1	-200	0,0	-1.000	-0,2	-400	-0,1
Ændring af Gini-koefficient	-0,02		-0,01		-0,03		-0,01	

Anm.: 2021-niveau. Ændringen i disponibel indkomst i kroner er opgjort for voksne. Ændringen i disponibel indkomst i procent er opgjort på baggrund af ækvivalerede disponible indkomster på husstandsniveau.

Kilde: Skatteministeriets beregninger på lovmodellen på en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen. Data fra 2017 fremskrevet til 2021 med forudsætningerne i *Økonomisk Redegørelse*, august 2020.